

Kunstplan

Øystre Slidre helsetun

Dato	23. oktober 2020
Prosjektets navn	Øystre Slidre helsetun
Byggherre	Øystre Slidre kommune
Arkitekt	Arkitektfirma Jon Vikøren AS
Landskapsarkitekt	Arkitektfirma Jon Vikøren AS
Entreprenør	A/S Valdresbygg
Kunstutvalg	Kari Onstad, kultursjef, leder av kunstutvalget Ellen Reksterberg, kunstkonsulent, kunstnerisk leder Gina Kvale Myreng, leder sjukeheimen Eva Solhaug, brukerrepresentant, sjukeheimen Solveig Rydland, leder eldrerådet Inger Norunn Solhaug, repr. lokale kunstnere Hans Kristian Syversen, prosjektleder

Kunstplanen inneholder

1. Beskrivelse av anlegget, vedlagt et sett tegninger av anlegget
2. Hensikten med utsmykningen i forhold til anleggets art og bruk
3. Begrunnelse for valg av type kunstverk og plassering
4. Beskrivelse av kunsten
5. Forslag til utførende kunstnere og dokumentasjon på kunstnernes faglige bakgrunn
6. Eget budsjett for utsmykkingskostnader og finansieringskilder
7. Fremdriftsplan

Øystre Slidre kommune ligger ved inngangen til Jotunheimen, med Heggenes og Beitostølen som tettsteder. Bygda med tradisjoner innen landbruk, folkemusikk, lafting, rosemaling og dansetradisjon har vært en smeltedigel i mange generasjoner. Kommunen arbeider aktivt med integrering og å skape gode møteplasser mellom enkeltmennesker. I helsetjenesten i Øystre Slidre kommune arbeider folk fra Spania, Nederland, Chile, Filippinene, Thailand, Syria, Eritrea og Litauen.

1. Beskrivelse av Øystre Slidre helsetun

Øystre Slidre kommune bygger nytt helsetun som skal stå ferdig før jul 2020. Det nye helsetunet er et av kommunens største og mest fremtidsrettede satsninger, og skal imøtekomme de forventede behov i helse- og omsorgssektoren.

Prosjektet omfatter et sammensatt tilbud med boliger og tjenestedel, og en offentlig tilgjengelig del som også skal berike sentrumsmiljøet på Heggenes. Bygningene skal være fleksible og fungere som et samlingspunkt for lokalsamfunnet.

Perspektiv/situasjonsplan bygg

Anlegget er universelt utformet og skal tilby en trygg og hjemlig ramme for beboere og brukere. Det skal være et hyggelig sted for besøkende og en funksjonell arbeidsplass for de ansatte.

Bygget er i tre etasjer og skal blant annet romme sykehjem, omsorgsleiligheter, lokaler for hjemmesykepleien, dagsenter, produksjonskjøkken, sykepleieklinikk og kantine.

I øverste etasje ligger administrasjonsavdelingen og aktivitetsrom. Omsorgsdelen av helsetunet består av seks leiligheter i hver etasje, i alt 18 leiligheter. Pleiedelen er delt opp i familiegrupper på seks rom. Det er to familiegrupper pr. etasje, i alt 36 rom.

Pleiedelen har seks felles stuer og omsorgsdelen har tre. Bredde på korridorene er ca. to meter.

Lege og fysioterapeut holder til i en bygning ved siden av det nye helsetunet.

Fremdriftsplan for byggeprosjektet

Graving på tomte startet for ca. 2 år siden. Overtakelse er 1. desember 2020, og beboerne flytter inn 5. januar 2021.

Anleggets hovedform

Helsetunet ligger i skrånende terreng. Mot nordøst er én etasje synlig, de andre ligger under bakken. Mot sørvest er alle tre etasjer over bakken.

Perspektiv/situasjonsplan bygg, sett fra sørvest

Universell utforming og materialbruk

Utomhusanlegg og bygninger er tilrettelagt slik at alle beboere, personale, øvrige brukere og besøkende lett skal kunne ta seg fram i anlegget. Gangveier og stier har dekke som gir god framkommelighet og stigningsforhold tilpasset rullestolbrukere. Det sørges for trinnfri atkomst til alle byggets innganger.

Det legges vekt på at fargebruken skal gi en god romoppfatning og tilstrekkelige kontraster, både utendørs og innendørs. Det er ulike farger i de ulike etasjene, bestemt i samarbeid med ergoterapeut. Akustiske forhold ivaretas med lydisolerende konstruksjoner og lydabsorberende himlinger og veggkledninger. Fasaden har deler av trepanel og deler av plater, for å gi et vekslende fasadeinntrykk. Oppbrutt fasade gjør at den store bygningsmassen kan gli inn i resten av Heggenes sentrum på en god måte.

2. Hensikten med utsmykningen i forhold til anleggets art og bruk

Strukturen og kommunikasjonsmønsteret i helsetunet avspeiler at senteret skal dekke mange funksjoner knyttet til menneskers liv og død. Funksjonene har et klart hierarki, fra offentlig tilgjengelige arealer til de mest private og intime beboerrom.

Senteret skal brukes på tvers av generasjoner, og fremstå som et trygt og godt sted å være. Men den viktigste gruppen brukere er beboerne, og de bør ivaretas også når det gjelder kunst. Helsetunet er et hjem, og samtidig blir senteret en arbeidsplass for over 100 personer.

Når man går gjennom anlegget skal kunsten oppleves som en helhet. Både den nye kunsten og de eldre arbeidene fra den gamle sjukeheimen skal fungere harmonisk sammen. I valg av teknikker og uttrykk skal det tas hensyn til hvilke områder som skal utsmykkes. Uttrykk og motivvalg bør være nøye gjennomtenkt og forholde seg til senterets ulike funksjoner. Variasjon av kunstneriske uttrykksformer, materialer og teknikker vil være en målsetting, og kunstverkene bør ha referanser både til fortid, nåtid og framtid. Tilknytningen til nærmiljøet og lokal historie vektlegges. Det skal også tas hensyn til bestandighet, renhold, drift og vedlikehold, samt miljøvennlighet.

3. Begrunnelse for valg av type kunst og plassering

Før beboerne flytter inn 5. januar bør det meste av innendørs kunst være på plass. Det gjelder både nye arbeider, samt eldre kunst og kunsthåndverk fra Øystre Slidre sjukeheim. Sjukeheimen har en imponerende samling tepper, skap og annen vakker brukskunst, samt malerier og grafiske trykk. En del av det skal med til helsetunet.

Når det gjelder ny kunst har kunstutvalget tatt følgende valg i forhold til type og plassering:

- Direkte oppdrag på et utendørs verk ved hovedinngangen
- Direkte oppdrag på et innendørs kunstprosjekt
- Direkte oppdrag eller innkjøp på verk til seremonirommet
- Innkjøp av enkeltverk (kunst som ikke er spesialprodusert til bygget)

Når kunstnere er valgt til direkte oppdrag, fortsetter arbeidet med den øvrige kunsten. Det må lages en oversikt over steder og vegger i anlegget som egner seg til plassering av ny og eldre kunst. Innkjøp av ny kunst må vurderes opp mot valg av eldre kunst og kunsthåndverk fra eksisterende sykehjem.

4. Beskrivelse av kunsten

Kunsten skal kommunisere med forskjellige aldersgrupper, mennesker i ulike livssituasjoner og med ulike kulturbakgrunn. Den viktigste gruppen er beboerne, mange med helsemessige utfordringer som glemsel, uro, svekkede sanser og tap av språk. Kunsten skal ha gode visuelle kvaliteter. Kommunikasjon gjennom materialbruk, form og gjenkjennelighet vektlegges. Kunsten bør ha noe universelt og tidløst ved seg. Tidløst for å beholde sin aktualitet. Kunsten skal ikke virke åpenbart foruroligende eller være til hinder for bevegelse.

Tanketråder:

- Lyshet og varme
- Farge
- Trygghet og trivsel
- Noe å snakke om

Enkeltverk skal kjøpes inn med tanke på en konkret plassering i bygget. Områdets funksjon, men også arkitektur, farger og lysforhold vil være avgjørende for valg av type kunst, teknikk og visuelt uttrykk. Det må tas hensyn til at de fleste typer kunst og kunsthåndverk ikke bør utsettes for direkte sollys. Kunsten i bogrupperne skal være variert og bidra til å skape et hjemlig preg. Kunsten kan gjerne være en form for sansestimulering og gjenkjenning, og gi rom for samtale.

Kunst i eksisterende bygg

Det er laget en liste over kunsten i Øystre Slidre sjukeheim, og kunstutvalget vil vurdere hva som kan tas med til det nye bygget. Ansatte skal tas med på råd. I kunstbudsjettet er det satt av et beløp til bytte av rammer og eventuelle reparasjoner av eldre kunst.

Skiftende utstillinger

Kunstutvalget kan, hvis det er ønskelig, finne et egnet sted eller vegg for skiftende kunstutstillinger i det nye bygget. Skinner og vaiere bør da monteres.

5. Forslag til utførende kunstnere og dokumentasjon på kunstnernes faglige bakgrunn

Målsetningen under arbeidet med kunstplanen har vært at kunsten skal gjenspeile Øystre Slidre kommunes satsning innen helse og omsorg, og ivareta den lokale tilknytningen. I tillegg bør kunsten ha høy kunstnerisk kvalitet.

Kunstutvalget har gjort følgende valg:

Smeltedigel – utendørs kunstprosjekt, direkte oppdrag

Kommunen ønsker et større tredimensjonalt verk utenfor inngangen til helsetunet. Et samlingspunkt som definerer Heggenes som sentrum og en møteplass med sitteplasser.

I prosjektet skal kunstformidling, samarbeid og deling av kunnskap vektlegges. Bruk av lokale materialer bør benyttes i den grad det er mulig. Det er et mål at flere generasjoner og kulturer skal kunne kjenne eierskap til verket, og at kunnskap føres videre til de unge i bygda. Kunstner skal invitere barn til å bidra i prosjektet.

Utvalget ser for seg at *Smeltedigel* kan ha noen av lòa sine kvaliteter. Den var en bygning til lagring av høy, men fikk også andre funksjoner. Blant annet som møtested for ungdom og ly for veifarende.

Kunstutvalget har gitt oppdraget til Knut Olav Dokken. Han studerte ved Institutt for metall på Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo, og er med sin brede erfaring et naturlig valg.

<https://www.nationen.no/annonsorinnhold-fortidsminneforeningen/gloder-for-smedyrket/>

<https://www.avisavaldres.no/knut-olav-dokken>

Møtet – innendørs kunstprosjekt, direkte oppdrag

Møtet har fått kr. 250 000 i støtte fra Lokalsamfunnsordningen 2020, Kunst i offentlige rom. Utvalget ønsker å gi oppdraget til billedkunstner Beathe Cecilie Rønning. Hun jobber med en rekke medier, som fotografi, tekst, tegning, installasjon og video. Gjennom kunstnerskapet utforsker hun blant annet strukturene og språket som brukes for å danne det vi kaller et samfunn eller en virkelighet. Rønning arbeider på Strømsø Atelierfelleskap i Drammen.

<http://www.beathe.info/>

Kunst i Seremonirommet

Kunstutvalget har valgt Randi Liliequist til et direkte oppdrag eller innkjøp til Seremonirommet.

Randi Liliequist er billedkunstner/tekstilkunstner utdannet fra Kunsthøgskolen i Oslo (SHKS). Hun jobber hovedsakelig med stofftrykk-monotypi, applikert collage, tegning og installasjon. Hun har lang erfaring med bl.a. kurs og workshops, og har jobbet for Riksutstillingene, Nasjonalmuseet for Kunst Arkitektur og Design, Trøndelag Teater, Kulturskole, Kunstsenter og Den norske filmskolen. Hun har bred erfaring med å involvere andre i kunstneriske prosesser.

<https://www.randi-liliequist.no/public-art>

Innkjøp av enkeltverk

Enkeltverk er kunst som ikke er produsert spesielt med tanke på helsetunet. De skal tilpasses eksisterende kunst og kunsthåndverk, og kjøpes inn lenger ut i prosessen.

6. Budsjett for utsmykkingskostnader og finansieringskilder

Finansieringskilder

Byggherres egenkapital	kr 2 500 000
Prosjektstøtte til <i>Møtet</i> fra Lokalsamfunnsordninga	kr 250 000
Sum	kr 2 750 000

Budsjett

Utendørs kunstprosjekt ved hovedinngangen, direkte oppdrag	kr 800 000
Innendørs kunstprosjekt <i>Møtet</i> , direkte oppdrag	kr 500 000
Innendørs kunstprosjekt, seremonirom, direkte oppdrag eller direkte innkjøp	kr 200 000
Innkjøp av enkeltverk	kr 300 000
5% avgift til Bildende kunstneres hjelpefond av kr 1 800 000 (5 % av utendørs kunstprosjekt + videokunst + seremonirom + enkeltverk)	kr 90 000
Bytte av rammer på eldre kunst, restaurering/rensing av eldre kunst	kr 60 000
Møtegodtgjørelse	kr 12 000
Fotobok med gamle bilder, inkl. avfotografering	kr. 25 000
Formidling av kunsten (1 katalog + enkel brosjyre <i>Møtet</i>)	kr 90 000
Dokumentasjon av utsmykkingene (fotografering/skilting)	kr 40 000
Honorar kunstfaglig prosjektleder	kr 275 000
Reise kunstnere (informasjonsmøte/befaring) (2 reiser t/r)	kr 14 000
Reise kunstnerisk prosjektleder (13 reiser tur/retur = 26 reiser à kr. 476)	kr 12 376
Montering av enkeltverk	kr 30 000
Reserve (uforutsette utgifter)	kr 301 624
Sum	kr 2 750 000

Gjenstående beløp på postene i budsjettet skal brukes til innkjøp av enkeltverk.

Finansieringsplan for *Møtet* (jfr. søknad til Lokalsamfunnsordninga 2020)

Byggherres egenkapital	kr 500 000
Prosjektstøtte Lokalsamfunnsordninga	kr 250 000
Sum	kr 750 000

Budsjett for *Møtet*

Honorar videokunstner	kr 500 000
5% avgift til Bildende kunstneres hjelpefond	kr 25 000
Honorar kunstfaglig prosjektleder	kr 97 500
Reise kunstner (møte/befaring, 1 reise à kr. 6 000) (Resterende arbeidsreiser skal dekkes av kunstnerens honorar)	kr 6 000
Reise kunstnerisk prosjektleder (4 reiser à kr. 1000)	kr 4 000
Formidling av kunsten (enkel brosjyre)	kr 30 000
Dokumentasjon/skilting	kr. 10 000
Reserve (uforutsette utgifter)	kr 77 500
Sum	kr 750 000

7. Fremdriftsplan

08.01.20	Møte 1	Presentasjon av medlemmene i kunstutvalget Ønsker og mål Lokalsamfunnsordninga, KORO Gjennomgang plantegninger Mulig plassering av kunst Fremdrift
22.01.20	Møte 2	Oppstart kunstplan Budsjett Søknad prosjektstøtte (Lokalsamfunnsordninga, KORO) Powerpoint-presentasjon – eksempler på offentlig kunst
04.03.20	Møte 3	Lokalsamfunnsordninga, KORO Kunstplan Gjennomgang plantegninger Powerpoint-presentasjon
15.04.20	Møte 4	Møte 4 (inkluderer 2-3 samtaler/møter mellom Hans Kristian, Kari og Ellen i perioden mellom kunstmøte 3 og 5). Lokalsamfunnsordninga, KORO Utendørs kunstprosjekt – igangsetting Budsjett Kunstplan Arbeidene i det gamle helsetunet Seremonirommet
11.08.20	Møte 5	Presentasjon forprosjekt utendørs kunst – Knut Olav Dokken Rapport Teamsmøte 15.04.20 Emilija Skarnulyte og Lokalsamfunnsordningen Arbeidene i det gamle helsetunet Seremonirommet Bildebok Kunstplan
21.08.20	Møte 6	Lokalsamfunnsordningen og KORO Gjennomgang kunstbudsjett Seremonirommet – direkte innkjøp eller oppdrag Presentasjon av billedkunstner Beathe Cecilie Rønning
23.09.20	Møte 7	Befaring i bygget Selvpresentasjon Beathe Cecilie Rønning Samtale om kunstprosjektet <i>Møtet</i>
Oktober -20	Møte 8	Gjennomgang tilbakemeldinger fra ansatte på sjukeheimen Status utendørs kunstprosjekt Status innendørs kunstprosjekt
November -20 10.-20.12.20	Møte 9	Innkjøp av enkeltverk Montering av enkeltverk (eksisterende kunst og kunsthåndverk, samt nye enkeltverk)
Januar -21	Møte 10	Oppstart kunstprosjekt Seremonirom Befaring m/kunstner Seremonirom
Mars – juni -21	Møte 11	Montering av kunst i Seremonirommet/overtakelsesforretning

Juni -21	Møte 12	Montering av utendørs kunstprosjekt/overtakelsesforretning
August -21	Møte 13	Avslutning av kunstprosjektet <i>Møtet</i> (Beathe Cecilie Rønning) og montering av tilhørende verk/overtakelsesforretning
August/september -21		Kunstutvalgets arbeid avsluttes

Vedlegg

Plantegninger

Oppdeling planer mht. farger og materialer

Oversikt farger og materialer

Interiørplansje, fargekonsept

Søknad til Lokalsamfunnsordningen og prosjektbeskrivelse for *Møtet*